

907

ŠVYTURIYS

LEIDŽIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

REDACCION y
ADMINISTRACION
c. Olavarría 882
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y de 18 a 20 horas

SEMANARIO LITUANO "E L F A R O"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
EDITA CONF. CATOLICA LITUANA

LIETUVISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Isteigtas 1930 met. rugpjūčio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Concesión 1075
FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

Kaina metams: \$ 4.00. Pusmečiai: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Ats. Nr. 10 a.

METAI IX BUENOS AIRES Ketvirtadienis, Balandžio — Abril 6 d., 1939. — Nr. 413

Šv. Velykų Proga, Širdingai Sveikiname Visus ŠVYTURIO Prielius.

Klaipėdos Kraštą Perleidus Vokietijai

(Pranešimas iš Lietuvos oro paštu.)

Kovo mėn. 20 dieną Berlyne vyko apie valandą laiko užtrukęs pasitarimas, kuriame dalyvavo Vokietijos užsienio reikalų ministras Ribbentropas, Lietuvos užsienio reikalų ministras Urbšys ir Lietuvos įgaliotas ministras Vokietijai Škirpa. Buvo tartasi dėl Lietuvos ir Vokietijos glaudesnių santykių.

Ministras Ribbentropas pasitarimo metu Vokietijos vyriausybės vardu pateikė Lietuvai reikalavimą grąžinti Klaipėdos kraštą Vokietijai. Tą reikalavimą Vokietijos vyriausybė remė

kluoto susirėmimo atveju, nebūto jokio tikrumo ar karo veiksmų apsiribotų vien Klaipėdos kraštu. Vadinas, grėstų dideliu pavojumi Lietuvos nepriklausomybei.

Lietuvos Ministrų Taryba, išklausiusi ministro Urbšio pranešimą, ilgai ir nuodugniai svarstė susidariusią padėtį. Ministrų Taryba, painformavusi apie padėtį Seimo narius ir atsišvelgdama į Vokietijos reikalavimą dėl Klaipėdos krašto perleidimo priimti.

Jau kovo 22 d. Lietuvos iškri-

tautų apsisprendimo principu, nes Klaipėdos kraštas esąs, voikiškas ir reikiąs noro grįžti prie Reicho. Ministras Ribbentropas pažymėjo, kad jeigu kraštas bus grąžintas geruoju, susitarimo keliu, tai Vokietija plačiai atsišvelgs į Lietuvos ūkinius interesus Klaipėdos uoste, ir toks reikalo sutvarkymas pasitarnaus būsimiems geriams abiejų kaimyninių valstybių santykiams. Bet jeigu Lietuva tokio reikalavimo nepriimtų, tai Vokietija pati spres Klaipėdos krašto sugrįžimo klausimą, pavartojusi tam reikalingas priemones. Suprantama, kad gin-

do į Berlyną Lietuvos vyriausybės delegacija, užsienio reikalų ministro Urbšio vadovaujama, susitarti dėl Klaipėdos krašto perleidimo Vokietijai. Tą pat dieną nuo 7 val. vakaro vyko pasitarimai ir apie 12 val. nakties pasirašyta sutartis.

Pagal Lietuvos ir Vokietijos sudarytą sutartį, nuo kovo 23 dienos Versalio sutartimi nuo Vokietijos atskirtas Klaipėdos kraštas vėl sujungiamas su Vokietijos Reichu. Iš Klaipėdos krašto, pagal sutartį, tuojau evakuojamos Lietuvos karinės ir policinės pajėgos. Lietuvos vy-

ARGENTINOS LIETUVIŲ REZOLUCIJA

Argentinos lietuviai, viešajame susirinkime mieste Buenos Aires, balandžio 2 d., 1939 m., išklause pranešimų apie Vokietijos nepriklausomų tautų užgrobigimą, ir ypač dėl jos pasikėsinimo ant ramios valstybės Lietuvos suvereniteto, vienbalsiai priėmė sekančią rezoluciją:

KADANGI Vokietija sulaužė su Lietuvos Respublika sudarytas sutartis, prievarta iš jos išplėdama nuo senų senovės lietuvių apgyventą Mažosios Lietuvos kraštą ir Lietuvos vienatinę uostą Klaipėdą,

TODĖL, susirinkimas vienbalsiai nutarė pasmerkti tą niekšingą Vokietijos hegemonijos žingsnį, ir apeliuoti į pasaulio demokratinių valstybių, kad sulaukėtų nacizmo suvaliavimo ir grąžintų į valstybių santykių teisingumą.

TAIPOSGI susirinkimas vienbalsiai nutarė užgirti Lietuvos gryžimą į demokratine tvarką, sudarant koalicinį ministrų kabinetą iš visų svarbiųjų partijų, ir

iškilmingai pažada Argentinos lietuvių moralę ir finansinę paramą Lietuvos pastangoms drąsiai pasipriešinti Vokietijos pasikėsinimui ant jos nepriklausomybės.

TAIPOSGI susirinkimas vienbalsiai nutarė atskirtiems nuo savo laisvos tėvynės Broliams lietuviams Klaipėdos ir Tilžės krašte, kurie dabar neša skaudų vokiečių persekiojimų jungą ir neturi teisės plėsti savo tautinės kultūros, pasiūsti jiems Argentinos lietuvių nuoširdžios užuojautos pareikšimą ir iškilmingą pasižadėjimą remti jų pastangas atgauti prarastas laisves.

TAIPOSGI susirinkimas vienbalsiai nutarė pasiūsti šias rezolucijas didžiosioms demokratinėms valstybėms, Lietuvos vyriausybei ir įdėti į vietos laikraščius.

VIESOJO ARGENTINOS LIETUVIŲ SUSIRINKIMO

(—) J. Miliauskas Pirmininkas,
(—) P. Sakalauskas Sekretorius.

LIOVESI KARAS ISPANIJOJE

Pereitą savaitę iš Burgos buvo pranešta kad karas baigtas ir visa Ispanija randasi gen. Franco valdžioje. Taip pat pranešama, kad areštuojami gubernistų vadai bei vadovavę komunistinėms ir anarchistinėms draugijoms.

Iš Madrido pranešama, kad buvo minuotas į miestą įėjimas, kuriam sproguos būtų buvę pada-ryti milžiniški nuostoliai. —s

APIE DANCIGĄ

Vokiečiai po Klaipėdos užėmimo pasiuntė Lenkijai ultimatumą kad iš Dancigo išsikraustytų lenkų kariuomenė, idant vokiečiai galėtų į miestą kartu su

koridoriumi prijungti prie Vokietijos.

Lenkai sutraukė kariuomenę pagal rubežių ir užsienio reikalų ministeris pulk. Bekas skubiai išvažiavo į Angliją tartis dėl militarinės sutarties, kad padėtų kartu su Prancūzija, ginti Dancigą. —s

— Šakiai. Prieš pat užgavienes Lukšių bažnyčioje susitaukė Jurbudžių km. gyventojas K. Mažeika, 62 amžiaus su Klevinių km. našle Majauskiene Ona. Kiek pasistiprinę miestelyje jau nieji važiavo namo, tačiau čia pasiaukelyje. Samuolynės kaime, K. Mažeika staiga nusilpo ir neatgavęs sąmonės mirė.

— 1939.2.27 d. mirė gabi balerina Olga Malėjinaite, gimusi Kaune 1907 m. Mūsų baletė ji dirbo nuo 1922 m. 1937 m. 1.31 d. ji šoko paskutinį baletą „Miegančioji gražuolė“. Nuo to laiko pradėjo sirguliuoti. Liga komplikavosi ir jai tos gabios menininkės organizmui nebeat-sispyrė. Mūsų baletui O. Malėjinaite mirtis skaudus ir neatitai-somas nuostolis.

— Lukšių v. Pikėlininkų km. gyv. J. Gučkauskui išvažiavus į vestuves, nežinomas piktadarys, išlaužęs už raktą, iš gyvenamo namo išnešė 1000 lt. vekselių.

Urbšys — užsienio reikalų ministeris.

Musteikis — krašto apsaugos ministeris.

Germanas — susisiekimo ministeris.

Bizauskas — ministerio pirmi-ninko pavaduotojas. —s

Domės! Visų Senai Lauktas

KONCERTAS

Jau Nebetoli!

Šių, 1939 metų, balandžio 23 dieną, sekmadienį,

SV. CECILIJOS CHORAS

RUOSIA

DIDELI IR LINKSMĄ

POPIETI

TEVAMS MARIJONAMS PAGERBTI

Buvusių LIETUVIŲ NAMŲ salėje, Av. Montes de Oca 320, Buenos Aires.

PROGRAMOJE:

Sv. CECILIJOS CHORAS, orkestrui „Kanklės“ pritarant ir

p. V. Rymavičiui diriguojant;

P-lė U. Povilonytė, solo;

P-lės U. ir O. Povilonytės, duetas;

Jaunos deklamatorės;

Ivairumai. — Ligi vėkams vakaro

LINKSMI ŠOKIAI IR ZAJIDIMAI

Orkestrui „KANKLĖS“ griežiant. — Be to, puikus ir pigus

bufetas.

Popiečio pradžia 15 val. (3 val. po pietų.)

Pastabos: 1. Išlaidoms padengti, įeinant svečiai prašomi au-kuoti nemazgia penkiosdešimties centavų kiekvienas.

2. Del blogo oro, koncertas neatidadamas.

riausybė rūpintis, kad kraštas būtų paliktas tvarkingoje padėtyje. Abi šalys paskirs komisarus, kurie turės įvykdyti perdavimą tų žinybų, kurios nepriklauso Klaipėdos krašto autonominėms įstaigoms. Ūkiniams Lietuvos interesams apsaugoti Lietuvai Klaipėdoje bus įsteigta laisva uoste zona, dėl kurios smulkiau bus susitarta vėliau. Lietuvos ir Vokietijos draugiškiems santykiams sustiprinti abi šalys įsipareigoja nesiūti jėgos viena prieš kitą ir neremti bet kurio iš trečiosios pusės prieš iš šalių kreipiamo jėgos pavartojimo. Tokiu būdu sutartis įgyja ir savotiško nepuolimo pakto prasmę. Sutartis įsigalioja ją pasirašius.

Prie sutarties yra priedas, kuriame nužymėti pagrindiniai dėsniai, pagal kuriuos bus įsteigta Lietuvai Klaipėdos uoste laisvoji zona. Laisvai zonai valdyti ir eksploatuoti bus įsteigta mišri Klaipėdos uosto bendrovė su vyraujančiu Lietuvos kapitalu. Uosto zona perlaidžiama Lietuvai 99 metams su pakankamu žė-

PERSIORGANIZAVO MINISTERIŲ KABINETAS

Del paskutinių įvykių Lietuvoje atsistatydino ministrų kabinetas. Prezidentas pavedė suorganizuoti naują ministrų kabinetą generolui Černiui. Persiorganizavęs ministrų kabinetas į kurį įeina ir buvusios opozicijos atstovai, susidarė sekančiai:

Gen. Černius — ministeris pirmininkas.

Tamošaitis — teisingumo ministeris.

Skučas — vidaus reikalų ministeris.

Sutkus — finansų ministeris.

Bistras — švietimo ministeris.

Krikščionas — žemės ūkio ministeris.

mės ir vandens plotu bei įrengimais. Nuoma už laisvąją zoną laikoma sumokėta ikišiolinėmis Lietuvos investicijomis Klaipėdos uoste. Taip pat bus patikrintas Lietuvai palengvintas susisiekimas geležinkeliu, vandens ir sausumos keliais į laisvąją zoną.

LIETUVOJE

Vos Lietuvos visuomenę pasiekė šios žinios, kilo susijaudinimo ir pasi piktinimo banga. Opozicija ėmė viešai reikalauti, kad pasitrauktų, dabartinė vyriausybė. Matydama sunkėjančią savo padėtį, vyriausybė trečiadienį pietumis paskelbė karą padėti visoje Lietuvoje. Per radio perskaitytas atsisaukimas į tautą, kuriame pažymima, kad Klaipėdos atskyrimas nuo Lietuvos yra skaudus smūgis lietuvių tautai, bet atsisaukime raginama ir toliau pasitikėti dabartinį prezidentu A. Smetaną, vyriausybės ir tautos likimo vada. Atsisaukime įspėjama nepasiduoti gandy įtakai, o tikėti tuo, kad skelbia oficialūs valdžios pranešimai. Visi opozicijos iai kraščiai išeina labai cenūroz išbraukti, ištisais baltais puslapiais. Tuo būdu tenka spėti, kad Lietuvos visuomenė tikrosios padėties nežino. Pati vyriausybė neslepia, kad vidaus padėtis yra labai rimta. Nors atiduodama Klaipėdą vokiečiams, dabartinė vyriausybė gal ir manė apsiginsianti opozicijos, kurį ten buvo susimetusi ir laisvaj veikė tačiau sunku tikėti, kad šios priemonės ką bepadėtų: padėtis yra perdaug rimta, kad prievarta galima būtų toliau darbotinė vyriausybei laikyti Vyriausybė paskelbė atsarginių mobilizaciją. Prieš išorės ar vidaus priešu nežinia. Kaune iš naujo areštuota daug opozicijos veikėjų. b.

Ant aukšto ežero kranto, radosi bažnytkaimis. Didelė bažnyčia ir aukšti jos bokštai matėsi iš toli. Ji savo baltumu traukė kiekvieno, vykstančio apylinkės keliais, akį. Aukšti ir didūs bokštai toli lydėjo keleių, lig rodydami kelio tikrumą, bei keliu nės tikslą. Juose kabėjo nemažiau įspūdingi varpai. Zavėjo jie savo galingais ir švelniais balsais nevieno širdį ir besiktanysdamas jų skambesio nevienas pagalvodavo: "Gal tie varpeliai mane į k a p u s nulydės"... Ir nulenkę savo galvas tęsdavo kelionę.

Toliau nuo bažnyčios stovėjo puikus mokyklos rūmai o prieš ją radosi valščiaus valdybos patalpos. Kiek nuošaliau nuo jų į visas puses išsiblaškė radosi gyventojų namai, bei kiti, ūkiui reikalingi pastatai. Toliau į pietus, pakalnėje, traukėsi ilgas ir gilus ežeras. Jis savo vingiuota vaga ir nelygiais krantais greičiau buvo panašus į stovinčią upę kaip į ežerą ir toli, kur tai jam pasibaigus, tekėjo iš jo nedidelis, bet asraunus, upūškis.

Prie pat miestelio, per siauriausią jo vietą stūksojo meginis tiltas. Tiko jis vasaros metu gyventojams pasiekti šventadieniais bažnyčią, atvykti turgan, bei vaikūčiams pasiekti mokyklą.

Ziemos metu, ežerui užšalus, šis tiltas buvo išardomas ir galutinai nuimtas, kad pavasarį, pakilus vandeniui ir ledams, jo padargai nebūtų nešiojami po visą ežerą. Pavadojo jį tuomet stiprus ir storus ledas, kurio tikrumą pati gamta laidavo.

Ejo tuomet per jį keliai, keliai, ir praminti takeliai, skersai, išilgai ir į visas puses. Tankiai paleisti iš mokyklos, po pamokų, vaikai ant jo švelnaus paviršiaus kaip bėgių spiečius žaidė: čiuoždami, sukdami, krisdami, keldami, bei įvairias figūras darydami. Sušilę numedavo sunkius žiemos drabužius į šalis, ir traukdavo žaidynę iki galutinio nuovargio.

Vakare, jau sutemus, ir kuomet mėnulis pabėgdavo savo skaidrią sidabrinę šviesą, rinkdavosi ten jaunimas laiką praleisti. Lakioje jie pačiūžomis į visas puses ar vietoje smarkiai sukdami, bei įvairias figūras darydami. Sušilę numedavo sunkius žiemos drabužius į šalis, ir traukdavo žaidynę iki galutinio nuovargio.

Vasaros metu pavojinga madingai vieta virsdavo didele sporto aikšte. Ir bėgo tuomet skubiai ir nejuokiomis diena po dienos; atėdavo kovo pirmosios dienos o su jomis, pasisukus karštesniams saulės spinduliams, ledo paviršius keisdavo savo išvaizdą į duobetas, nelygias ir niekam tinkamas vietas. Ir beietėsi diena po dienos jo paviršius. Gi pradėjus sniegui ir ledams, tirpti, visiškai nutrukdavo juo mi susisiekimas ir kiekvienas žingsnis buvo pavojingas. Pavasariui užstojus viskas ūmai pasikeisdavo. Ežero vanduo pakilęs išsilidavo, ir plačiausi plotai būdavo apsemti. Susisiekdavo nuo vienos iki kitos ežero pusės keltuvas, bei mažesniais ir didesniais laiveliais. Paprastomis dienomis užtekdavo keltuvas, bet šventadieniais, arba turgo dienomis, pasireiškus didesniai

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

K. Auglys.

Velykų Varpai

— Tai išeina, kad tik darbas, pinigai, pasilinksminimai, o apie Dievą nieko...

— Ir kam tas reikalingas! Bet štai jau ir krantas. Duokite po dešimtį centų.

— Geras tamsta matyti toje Amerikoje pasidarei, — mokėdamas po dešimtį centų kalbėjo moterys.

Bet Jonas daugiau į jas nekreipė dėmesio. Jo akys buvo nukraipios į keletą vyrų, ant kranto bestovinčių.

— O jūs, vyručiai, į aną pusę ežero? — paklausė jų.

— Taip, — tarė jie iš palengvėlio lipdami į laivelį.

— Anksti grįžtate, gal ir bažnyčioje nebuvo? — klausė Jonas atitraukdamas laivą nuo kranto.

— Mes buvome. Bet svarbūs namų reikalai privertė mus ankščiau grįžti, — kalbėjo vienas iš jų, — bet to kada bažnyčion eisi? Tokią šventę ir dirbi?

— Nėra laiko. Už mane kiti pasimels. Aš kai buvau Buenos Airese ir dirbau skerdykloje "La Negra" nekuomet nėjau bažnyčion ir man viskas kuo puikiausiai sekėsi. Tie pinigų uždirbau! O čia tik juokai suliginus su anuo darbu.

— Ir koks ten gyvenimas?

— Ten visai kas kita. Netoli skerdyklos buvo užimlis namas

su daugybe kambarių ir virtuvų vien tik lietuviams apgyventas. Šį namą visi ir vadino lietuviška emigracija. Ir kad jūs žinotumėt, kas ten dėjos, vien stebėtis reikia.

— Visaip gali būti, — pritarė jam abejingas vienas iš vyrų rūkydamas pipke.

— Žinoma. Tuo laiku kai dirbau, gyveno tame name viena lietuvi. Ją visi vadino Mari, Marijona, bet tikro jos vardo niekas nežinojo. Ji kaip visi sakė, nežūrėjo nei Dievo nei velnio.

Aptarnaudavo visus pavienius vyrus tame name. Skalbė jiems baldinius, taisė, lopė ir plovė

piną. Pasakyta kilnioje dvasioje gražių kalbų ir išreikšta nuoširdžiausi linkėjimai Tėvams Marijonams darbuotis sekmingai mūsų brolių ir seserų lietuvių tarpe, Pietų Amerikoje. Atsisveikinant daugelio iš akių riedėjo stambios ašaros ir pažadėjo visokią reikalingą pagalbą bei prašė perduoti šiaurės Amerikos lietuvių Pietų Amerikos lietuviams nuoširdžiausius ir geriausius linkėjimus.

— Mes? Pas kaimyną yra vakarėlis. Susirinkus jaunimo. Eisime pasukti. Sudainuosime. Bet dar vakaras toli. Pirmą į bažnyčią, o paskui kiti dalykai.

— E, dar jauni eviete, neprietyrė. Nežinote kaip svietas pasaulyje gyvena. Argentinoje, tai kas kita. Dideliuose miestuose yra įrengta šokių vieta. Griežia dideli dūdų orkestrai. Yra visokių įrengimų gimnastikai ir sportui. Kas nori gali šokti, kam patinka, — sportuoti! Ir ko ten nėra? Vaikams ir tiems yra visokių įrengimų. Tam tikro cemento jėgos jėgos padaryti specialiai vaikams žaisti ežerėliai. Galima plaukioti kitur leidžia popierinius laivelius, žaisliukus ir kitus žaidimėlius. Daug žmonių ten susirenka ir visi ant tyro oro linksmai laiką praleidžia.

— Puiku matyt ten yra! Bet kas mums iš to? Ten Amerika, o čia Lietuva. Lai jie ten gimnastikuoja ir leidžia laiką, kaip jiems patinka, o mes eisime pas kaimyną margučius risti. Ir ką gi mums dar pasakys?

— Daugiau aš jums pasakysiu kitą kartą. Jug jau ir krantą privažiavome. Atsargiai kad neikristumėt! Duokit laivui geriau prisilieti.

Jaunimas bematant aplėdo jo laivelį. Sumokėjo jam už perkėlimą ir nuskubėjo bažnyčios link. Jonas likęs vienas laivelyje

— Tuojau, tuojau! Štai jau

gata, prašau visus į laivą, — kvietė Jonas jaunimą, paėmęs iš vyrų pinigus ir geriau laivą prie kranto prisiliejęs. Bežiūrint jo laivas prisipildė stačių ir stovinčių vaikų.

— Reikia į bažnyčią, jau nuoliai, atsišlėdamas nuo kranto prabilo Jonas.

— Taip į bažnyčią, tik tu skubėk truputį greičiau, nes jau vėlu, — iš karto pasigirdo keleto linksmy balsų.

— Aš pasistengiu greičiau jus paveržti. Bet vizgi Amerikoje neina tiek į bažnyčią. Ten moka visi linksmiau laiką praleisti. Yra kinematografai, teatrai, vakarais rengiami dideli

šokių vakarai. Griežia kartais net du orkestrai. Pilna visur jaunimo. Tai bent gyvenimas!

— O ką jūs manote daryti išėję iš bažnyčios?

— Mes? Pas kaimyną yra vakarėlis. Susirinkus jaunimo. Eisime pasukti. Sudainuosime. Bet dar vakaras toli. Pirmą į bažnyčią, o paskui kiti dalykai.

— E, dar jauni eviete, neprietyrė. Nežinote kaip svietas pasaulyje gyvena. Argentinoje, tai kas kita. Dideliuose miestuose yra įrengta šokių vieta. Griežia dideli dūdų orkestrai. Yra visokių įrengimų gimnastikai ir sportui. Kas nori gali šokti, kam patinka, — sportuoti! Ir ko ten nėra? Vaikams ir tiems yra visokių įrengimų. Tam tikro cemento jėgos jėgos padaryti specialiai vaikams žaisti ežerėliai. Galima plaukioti kitur leidžia popierinius laivelius, žaisliukus ir kitus žaidimėlius. Daug žmonių ten susirenka ir visi ant tyro oro linksmai laiką praleidžia.

— Puiku matyt ten yra! Bet kas mums iš to? Ten Amerika, o čia Lietuva. Lai jie ten gimnastikuoja ir leidžia laiką, kaip jiems patinka, o mes eisime pas kaimyną margučius risti. Ir ką gi mums dar pasakys?

— Daugiau aš jums pasakysiu kitą kartą. Jug jau ir krantą privažiavome. Atsargiai kad neikristumėt! Duokit laivui geriau prisilieti.

Jaunimas bematant aplėdo jo laivelį. Sumokėjo jam už perkėlimą ir nuskubėjo bažnyčios link. Jonas likęs vienas laivelyje

— Tuojau, tuojau! Štai jau

J. Marijonų Atvykimas į Argentina

Be abejo SVYTURIO skaitytojai nori sužinoti Tėvų Marijonų išvykimo priežastį, kelionės įspūdžius ir kaip jie atvykę Argentinon, Buenos Aires miestą, susipratusiam lietuviui, kokiame stovyje atsirado mūtų broliai ir seserys lietuvių. Jiems būtinai reikalinga dvasinė, tautinė ir moralė pagalba. Todel, iš Tėvų Marijonų dėl Dievo ir artimo meilės atsirado laisvanorių kunigų stoti savo broliams ir seserims lietuviams pagalbon.

ISVYKIMAS

Išvykimas buvo skubus ir jausmingas. Patvarkius ir perdavus kitiems Marijonams savo užimamas pareigas, reikėjo par-

piną. Pasakyta kilnioje dvasioje gražių kalbų ir išreikšta nuoširdžiausi linkėjimai Tėvams Marijonams darbuotis sekmingai mūsų brolių ir seserų lietuvių tarpe, Pietų Amerikoje. Atsisveikinant daugelio iš akių riedėjo stambios ašaros ir pažadėjo visokią reikalingą pagalbą bei prašė perduoti šiaurės Amerikos lietuvių Pietų Amerikos lietuviams nuoširdžiausius ir geriausius linkėjimus.

KELIONE

Vasario 8 dieną, popiet, atsisveikinę su savo mylimaisiais kunigais ir broliais Marijonais, visu dienraščio "Draugo" štabu ir pasiėmę reikalingus kelionei daiktus, leidomės automobiliu, lydimi rinktinės grupės artinių, į Illinois Central stotį, kurioje laukė daug didesnė žmonių sveikinimo ir valandėlė apie svarbesnius reikalus pasikalbėjome.

(Bus daugiau.)

šokių vakarai. Griežia kartais net du orkestrai. Pilna visur jaunimo. Tai bent gyvenimas!

— O ką jūs manote daryti išėję iš bažnyčios?

— Mes? Pas kaimyną yra vakarėlis. Susirinkus jaunimo. Eisime pasukti. Sudainuosime. Bet dar vakaras toli. Pirmą į bažnyčią, o paskui kiti dalykai.

— E, dar jauni eviete, neprietyrė. Nežinote kaip svietas pasaulyje gyvena. Argentinoje, tai kas kita. Dideliuose miestuose yra įrengta šokių vieta. Griežia dideli dūdų orkestrai. Yra visokių įrengimų gimnastikai ir sportui. Kas nori gali šokti, kam patinka, — sportuoti! Ir ko ten nėra? Vaikams ir tiems yra visokių įrengimų. Tam tikro cemento jėgos jėgos padaryti specialiai vaikams žaisti ežerėliai. Galima plaukioti kitur leidžia popierinius laivelius, žaisliukus ir kitus žaidimėlius. Daug žmonių ten susirenka ir visi ant tyro oro linksmai laiką praleidžia.

— Puiku matyt ten yra! Bet kas mums iš to? Ten Amerika, o čia Lietuva. Lai jie ten gimnastikuoja ir leidžia laiką, kaip jiems patinka, o mes eisime pas kaimyną margučius risti. Ir ką gi mums dar pasakys?

— Daugiau aš jums pasakysiu kitą kartą. Jug jau ir krantą privažiavome. Atsargiai kad neikristumėt! Duokit laivui geriau prisilieti.

Jaunimas bematant aplėdo jo laivelį. Sumokėjo jam už perkėlimą ir nuskubėjo bažnyčios link. Jonas likęs vienas laivelyje

— Tuojau, tuojau! Štai jau

gata, prašau visus į laivą, — kvietė Jonas jaunimą, paėmęs iš vyrų pinigus ir geriau laivą prie kranto prisiliejęs. Bežiūrint jo laivas prisipildė stačių ir stovinčių vaikų.

— Reikia į bažnyčią, jau nuoliai, atsišlėdamas nuo kranto prabilo Jonas.

— Taip į bažnyčią, tik tu skubėk truputį greičiau, nes jau vėlu, — iš karto pasigirdo keleto linksmy balsų.

— Aš pasistengiu greičiau jus paveržti. Bet vizgi Amerikoje neina tiek į bažnyčią. Ten moka visi linksmiau laiką praleisti. Yra kinematografai, teatrai, vakarais rengiami dideli

šokių vakarai. Griežia kartais net du orkestrai. Pilna visur jaunimo. Tai bent gyvenimas!

— O ką jūs manote daryti išėję iš bažnyčios?

— Mes? Pas kaimyną yra vakarėlis. Susirinkus jaunimo. Eisime pasukti. Sudainuosime. Bet dar vakaras toli. Pirmą į bažnyčią, o paskui kiti dalykai.

— E, dar jauni eviete, neprietyrė. Nežinote kaip svietas pasaulyje gyvena. Argentinoje, tai kas kita. Dideliuose miestuose yra įrengta šokių vieta. Griežia dideli dūdų orkestrai. Yra visokių įrengimų gimnastikai ir sportui. Kas nori gali šokti, kam patinka, — sportuoti! Ir ko ten nėra? Vaikams ir tiems yra visokių įrengimų. Tam tikro cemento jėgos jėgos padaryti specialiai vaikams žaisti ežerėliai. Galima plaukioti kitur leidžia popierinius laivelius, žaisliukus ir kitus žaidimėlius. Daug žmonių ten susirenka ir visi ant tyro oro linksmai laiką praleidžia.

— Puiku matyt ten yra! Bet kas mums iš to? Ten Amerika, o čia Lietuva. Lai jie ten gimnastikuoja ir leidžia laiką, kaip jiems patinka, o mes eisime pas kaimyną margučius risti. Ir ką gi mums dar pasakys?

— Daugiau aš jums pasakysiu kitą kartą. Jug jau ir krantą privažiavome. Atsargiai kad neikristumėt! Duokit laivui geriau prisilieti.

Jaunimas bematant aplėdo jo laivelį. Sumokėjo jam už perkėlimą ir nuskubėjo bažnyčios link. Jonas likęs vienas laivelyje

— Tuojau, tuojau! Štai jau

gata, prašau visus į laivą, — kvietė Jonas jaunimą, paėmęs iš vyrų pinigus ir geriau laivą prie kranto prisiliejęs. Bežiūrint jo laivas prisipildė stačių ir stovinčių vaikų.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Buenos Aires Lietuviai

GRAZIAI PAVYKO LIETUVIŲ MALDININKŲ KELIONĖ Į LUJANĄ

Kovo 26 dieną, sekmadienį, i-
vyko lietuvių maldininkų kelio-
nė į Lujaną. Diena pasitaikė ne-
labai graži ir nuvažiuojant bei
atvažiuojant lietus smarkiai py-
lė. Tačiau nuvažius į Lujaną
oras buvo gražus.

Ekskursija, su Tėvais Marijo-
nais, kun. J. Jakačiū ir kun. K.
Vengru išvykavo nuo Šv. Jono
bažnyčios prieš septynią valan-
dą. Gi kun. Andriusis liko laiky-

kabintos, garbinti Lujano Šv.
Mergelę.

Pasibaigus pamaldoms, visi
lietuviai su bažnytinėmis ir tau-
tinėmis vėliavomis, giedodami
"Marija, Marija" išėjo iš bažny-
čios.

Visi greitai susėdo į autobu-
sus ir linksmi dainuodami grį-
žo atgal. Kelionėje vienam au-
tobusui pasitaikė nelaimė: sug-
do mašina ir važiuosiuos pri-

Būrelis maldininkų pietų laiku.

ti pamaldas vietoje bažnyčioje,
kuriose tačiau, dėl blogo oro, at-
silankė mažas skaičius žmonių.

Važiavo trys "bañaderos" iš
Buenos Aires, su "pullman" iš
Berisso ir dar daugelis lietuvių
važiavo traukiniu.

10 val. Lujane, prie didžiojo
altoriaus tėvas Jakaitis atlaikė
maldą. Tuo pačiu metu kun. Vengras
atlaikė skaitytines Mišias, per
kurias gražiai giedojo Šv. Ceci-
lijos choras su Berisso "Mindau-
go". draugijos choristais, p. V.
Rymavičiaus vedami.

Po Mišių tėvas Vengras pasa-
kė jausmingą pamokslą, kuria-
me pabrėžė, kad visas pasaulis
pilnas Šv. Marijos šventovių ir
kad palikę savo gimtinę, Kal-
varijos ir Šiluvos šventoves, da-
bar lenkiame galvas prieš Lujano
šventiausiąją Mergelę.

Po to keleiviai išsikirstė pie-
tums, bei apžiūrėjo muziejų ir
kitas vietas.

Trečią valandą buvo suteiktas
palaiminimas Šv. Sakramentu
bei pašventinti medalikėliai iš
kiti prisiminimai.

Koplyčioje tėvas Jakaitis pa-
sakė gražų pamokslą, priminda-
mas Dievo Motinos gerumą ir
kviesdamas visus lietuvius, kar-
tu su pasauliu kurį atstovauja
tauty vėliavos, ties altoriumi su-

Niežiūrint nepalankaus oro,
važiavusiųjų nuotaika buvo pu-
ikiausia.

VERBŲ SEKMADIENIO PAMALDOS

Pereitą sekmadienį, tai yra
Verbos, buvo atlaikytos lietu-
viams pamaldos trijose vietose:
Berisse, kurias atlaikė ir pa-
mokslą sekė kun. Andriusis; be
to po pietų buvo palaiminimas
ir pamokslas;

Piñeyroje 10 val., kur Mišias
atlaikė ir pamokslą pasakė kun.
Vengras ir Šv. Jono Evangelisto
bažnyčioje Mišias atlaikė kun.
Jakaitis ir pamokslą pasakė kun.
Vengras.

Piñeyros bažnyčioje lietuvių
skaičius buvo nedidelis, nes da-
gelis nežinojo, gi vietinėje baž-
nyčioje ir Berisse, nors pastara-
kė daug lietuvių.

LIETUVIAMS PAMALDOS

Velykų dieną Mišios ir lietu-
viškas pamokslas bus 11:45 va-
landą, Šv. Jono Evangelisto baž-
nyčioje.

Taipogi bus Mišios ir lietu-
viškas pamokslas Šv. Marijos Pa-
nos Rožančios bažnyčioje, 10

LIETUVON IR IŠ LIETUVOS

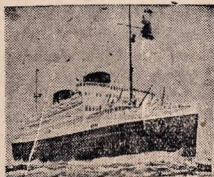
Pigiausiomis kainomis parduoda laivakortes

Compañia Maritima Belga

(LLOYD ROYAL S. A.)

L. N. ALEM 491

U. T. 31 - Retiro - 5274 ir 5275

BUENOS AIRES

Laivai išvyksta kas 15 dienų.

Laivokartės į Lietuvą 3 kl. \$ 345

Atsivietimui iš Lietuvos \$ 345

Dideli patogumai 3-je klasėje.
Susisiekimas traukiniais su visais Europos miestais.

val., Piñeyro.

Per pamaldas giedos Šv. Ceci-
lijos choras, p. V. Rymavičiaus
vedamas.

Išpažinčių klausymas Šv. Jo-
no Evangelisto bažnyčioje (Ola-
varria 486, Boca,) kasdien nuo
7:30 ir šeštadienio vakarais nuo
6 valandos.

TEVŲ MARIJONŲ GARBEI

Šv. Cecilijos choras nemėgsta
tinginaiuti. (Patingai dabar, ku-
omet Tėva Marijonai tiek daug
naujos energijos atvežė iš toli-
mos šiaurės. Todėl dabar, apart
giesmių, Šv. Cecilijos choras
sparčiai ruošiasi savam koncer-
tui, kurį ruošia Tėvų Marijonų
garbei, šio mėnesio 23 dieną, se-
kmadienį, buvusių Lietuvių Na-
mų salėje.

Choro vedėjas, p. V. Rymavi-
čius deda pastabas, kad šis Šv.
Cecilijos choro pasirodymas pra-
lenktų visus buvusius pasiseki-
mus.

Apart choro ir orkestro „Kan-
klės“, programoje dar bus dek-
lamacijų, dainų solo, duetų, ir
visokių įvairumų. Visa tai, ne-
minint šokių ir žaidimų!

Be to, nereikės nei bilietų pir-
kti. Kitame numeryje paaiškinsi
me kodėl. b.

P A D E K A

Visiems, mane sveikinusiems
varduvių proga, o ypatingai Šv.
Cecilijos choro dainininkams ir
vedėjui p. Rymavičiui, tariau
nuširdų dėkui.

Juzė Zubkevičiūtė — Povilo-
nienė.

SVENTOS CECILIJOS CHO- RAS RUOSHIA KONCERTĄ

Šio, balandžio mėnesio 23 d.
sekmadienį, įvyks senai lauktas
popietis, kurį ruošia Šv. Cecilij-
os choras Tėvus Marijonus pa-
gerbti. Koncertas įvyks buvusių
Lietuvių Namų salėje, Av. Mon-
tes de Oca 320, Buenos Aise, ir
reikia tikėtis, sutrauks daug

A K U S E R Ė

A. BENES BILEK

Daug jau pasidarbavusi
lietuvių Kolonijoje
c. LIMA 1217
U. T. 23 - B. O. - 3389
Priima kasdien nuo 9 val. iki
8 vakaro.

IŠ BERISSO

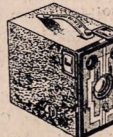

FOTO
BERMAN

Nueva York y
Valparaiso,
Berisso, FCS.

Daro specialias fotografijas
skerdyklų karnetas

PIRMUTINĖ DIDELĖ LIETUVIŠKA GYDYKLA ARGENTINOJE

Administratorius: Antoni Lasecki, Vyriausiasis direktorius: Prof. Dr. M. Caballo. Pirmutinė dide-
lė gydykla, kurioje daroma visos chirurginės operacijos ir gydymo sulgy Europos sistemos
visos vyrų ir moterų ligos: Reumatizmas, Venerinės, Kraujo, Širdies, Plau-
čių, Pilvelio, Inkstų, Ausų, Nosies, Gerklės, Odos, Silpnumo ir bendrai gydoma visos sunkiai
išgydomos ligos. Gydykla turi modernius elekto aparatų kraujo ir šlapimo analizams, X
Spinduliai ir reumatizmo bei venerinių ligų gydymui, etc. PIRMUTINIS PATARIMAS NEMO-
KAMAI ir bendrai mokesčio palengvinimas. Nuo 15 iki 20 val. Sekmadieniais nuo 10 - 12 val.

Lima 1321 (2 kvadros nuo Plaza Constitución) Buenos Aires

svečių.

Tad, dainų mėgėjėliai, ruoš-
kitės! Nebetoli jau jūsų šventė!
O kurie pasižokti kvatijat—
irgi nesnauskit, nes grieš „Kan-
klės“!

Ruošėjai dar nori pranešti,
kad popietis įvyks, nors ir blo-
gas oras būtų, lytų ir perkūnas
griaustų. b. V.

LANKĖ LIGONIUS

Šį antradienį, gerb. tėvas An-
driusis lankėsi Fiorito ir Raw-
son ligoninėse ir susipažino su
šiais lietuvių ligoniais Fiorito
ligoninėje:

Vytautu Paškausku, kuris jau
23 dienas kaip serga plaučių už-
degimu; ligonis jaučiasi žymiai
geriau;

Jonu Orlausku, kuris nuo se-
niai serga vidurių liga ir yra rei-
kalingas operacijos; tuo tarpu
gydytojai stebi ligos eigą;

Kazimieru Ardinskiu, kuris
serga plaučiais;

Marija Demantavičiute, tik
pirmadienį operuotą apendicitu.

Rawson ligoninėje aplankė
Kilienę, kuri jau gan senai su-
paraližuota ir Antaną Naudžį.

Visiems ligoniams likime kuo
greičiausiai pasveikti.

Šia proga norime priminti vi-
siems, kad Tėvai Marijonai kiek
laikas leis, lankys visus lietu-
vius, kurie koku nors būdu pra-
neš apie savo ligą. V.

OPERUOTA

Šį pirmadienį, Fiorito ligoni-

nėje, buvo operuota apendicitu
SVYTURIU skaitytoja, p-lė Ma-
rija Demantavičiūtė. Operacija
pavyko ir ligonė jaučiasi gerai.
Guli trečiojo salėje ir galima lan-
kyti kas dieną nuo 14 iki 15 val.
Jaunuolei linkime kuo grei-
čiausiai pasveikti.

GERB. SKAITYTOJAMS

Visų prašome neatidėliuojant
užsimokėti už siunčiamą laikraštį

tį. Pinigus siųsti perlaidomis ar-
ba įvertintu laišku šiuo adresu:
Ig. Padvalskis, Olavarria 382,
Capital.

Administracija.

IŠ SUSIRINKIMO

Pereitą sekmadienį, tuoj po
pamaldų ALKF-jos buvo su-
šauktas lietuvių katalikų susi-
rinkimas vietoje parapijos salė-
je. Susirinkimas išrinko pirmi-
ninku p. J. Miliauską ir sekreto-
riumi p. P. Sakaaluską.

Tėvas Jakaitis padarė prane-
šimą apie Klaipėdos užgrobia,
nušviesdamas dabartinę Lietu-
vos padėtį. Kalba buvo palydėta
ilgu delynų plojimu. Priimta
rezoliucija, kurią talpiname at-
skirai.

Toliau kalbėjo apie spaudos
reikalą, prašydamas visus pa-
remti, bei stengtis kuo plačiau
išplatinti katalikų savaitraštį
SVYTURI.

Susirinkimas išrinko įgaliuo-
tinius dinkti bažnytnines rinklia-
vas, kurios eis savos bažnyčios
statymo, fondų, šiuos asmenis:
pp. Buza, Matulionį, Jukną,
Deksnį, Santarą ir Galakvoščį.

PARDUODAMAS MALDAK- NYGES IR KNYGOS

SVYTURIO redakcijoje gali-
ma nusipirkti maldaknygių ir
knygų, kurias iš šiaurės Ameri-
kos atvežė Tėvai Marijonai. Se-
kančiame numeryje paskelbsime
knygų vardus. b.

ROSARIO

ROSARIO LIETUVIAMS PAMALDOS

Vienas iš Tėvų Marijonų Ba-
landžio 16 dieną, sekmadienį,
laikys Mišias ir sakys lietuviams
pamokslą Rosarioje, šventiausios
Panelės Nuolatinės Pagel-
bos bažnyčioje, Av. Alberti 580.
Taipogi sekmadienį nuo anksti
ryto klausys išpažinties, kad su-
teiktus progos visiems lietuviams
atlikti Velykinę. -s

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

VENEREAS

APTARNAUJAMAS
GYDYTOJAMS
SPECIALISTAMS

- 1) Moderniški Dispensarai: Antiveneriški — Blenoragija
- 2) Greitas ir visiškai išgydymas naujuoju būdu.
- 3) Kraujo analizai, lytinių ligų gydymas.
- 4) Odos ligos: Egzema, plėtimai, plaukai.
- 5) Hemoroidai: Pašalinami be skausmo, be operacijos.
- 6) Impotencijos gydymas, skubus jėgų grįžimas.
- 7) Gerklė, nosis, ausys: Uždegimai, tonzilai.
- 8) Širdies plakimas. Elektriškas gydymas.
- 9) Plaučių ligos, kosulys. Diatermija.
- 10) Vidurių ligos, vėmimas, išvalymas.
- 11) Reumatizmas: Kaujų ligos, kataras.
- 12) Moterų ligos: (Atakrai), Mėnesinės.
- 13) Venerinių ligų skubus, beskausmis gydymas.

MŪSŲ ŽINOMOJI KLINIKA, GYVUODAMA 15 METU
GARANTUOJA GREITĄ IR VISIŠKĄ IŠGYDYMĄ.
PATARIMAI IR ANALIZAI V E L T U I
nuo 9 — 21. Sekmadieniais nuo 9 — 12 val.
PILNAS IŠGYDYMAS \$ 40, MOKANT \$ 5 SAVAITEI
Ekonomiški abonetai ratomis. Supranta lietuviškai.

LRIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE